

בלבבי

משכן אבנה

תשפ"ד

גיליון שמב

פרשת השבוע
שאלות ותשובות
שולחן ערוך

עבודה
מחשבה
קבלה

מצורע-פסח

ליל

הסדר

והגדה

ש"ת עמוד יט'

הגדה

של

פסח

עמוד ה'

לוח שיעורי פסח

עמוד יז'

לקבלת הגיליון השבועי בדוא"ל
יש לשלוח בקשה לכתובת:
bilvavi231@gmail.com

לקבלת הגיליון השבועי בפקס
יש לשלוח בקשה לפקס המערכת:
03-5480529

כל החומר [זולת מדור פרשת השבוע]
שמופיע בגיליונות אלו מידי שבוע
יוצא לאור לראשונה

ללקיחת חלק בהוצאות הגדולות
של הדפסת הספרים לזיכוי הרבים
ניתן לתרום במערכת הטלפונית:

מרכז הצדקה
ישראל: 1-800-28-28-28
USA +972-2-5025580

יש לציין מספר קרן:
בלבבי משכן אבנה - 4387

© כל הזכויות שמורות

מספר ישיר לשמיעת
השיעורים בקול הלשון:

ישראל 073-295-1245
USA 718-521-5231

מערכת 'בלבבי משכן אבנה'

טלפון: 052.763.8588

פקס: 03-5480529

ת.ד. 34192 ירושלים

9134100

bilvavi231@gmail.com

תוכן גיליון

מצורע-פסח ♦ תשפ"ד

תורה הרמז

ה	הגדה של פסח
יה	פרשת מצורע

שאלות ותשובות

יט	ליל הסדר והגדה
----	----------------

מחשבה

כא	סוגיות במחשבה
----	---------------

כג	בלבביפדיה מחשבה גביע
----	----------------------

קבלה

כה	בלבביפדיה קבלה דם
----	-------------------

שאלות ותשובות

עמוד יט'

ליל

הסדר

והגדה

תורת הרמז

הגדה של פסח

הא לחמא עניא וכו', השתא הכא וכו'. להבין קישור הדברים, נראה ע"פ אמרם, שהקב"ה הראה למשה כל האוצרות ומי זוכה בהם. ואח"כ הראה לו אוצר מתנת חנם, למי שמכיר שאין לו זכויות וצריך מתנת חנם. ולכך אומרים "הא לחמא עניא",

שגם הלחם שיש לנו זו בחינת עני דלית ליה מגרמיה כלום והכל מקבל לא לפי מעשיו. ולכך גם נותן לאחרים, כיון שמרגיש שאין לו עצמו זכות יותר מאחרים, ולכך עי"ז נזכה לשנה הבאה בא"י, שהקב"ה יחוננו ממתנת חנם ויגאלנו. כי מצד מעשינו אין לנו זכות להגאל, אלא רק ע"י מתנת חנם.

מעשה בר"א וכו' עד שבאו וכו'. הענין. שע"י שעסקו בסיפור נפלאותיו יתברך לעמו, הגיעו למדרגת אהבה גדולה ולא עסקו באותה שעה ביראה. ולכך נשכח מהם ק"ש, שהיא קבלת עול מלכות שמים. אולם התלמידים שקי"ל שאין מסכים בפני רבם, היה עליהם מורא כל הזמן, ולכך הם באו להזכיר קבלת עול מלכות שמים.

"ועברתי בארץ מצרים וכו', לא ע"י מלאך, ולא ע"י שרף, ולא ע"י שליח". נאמר ג', שרף, מלאך, שליח. ר"ת שמש, שכל אלו שמשים לפניו יתברך.

"ברוך שומר הבטחתו". וצ"ב לשון שומר, דהוה כשומר חפץ, ומה שייך כאן. ונראה דלעיל הביא, "ואולך אותו בכל ארץ כנען". וקישור הענין, דע"י שהלך בארץ השריש הכח של מעשה האבות סימן לבנים, וכח זה נותן כח לבנ"י לרשת הארץ. ואת

תורת
הרמז

הגדה של

פסח

פרשת

מצורע

פסחים אמרו, "תאיר כאור יום חשכת לילה", וע"י מצה ומרור אנו חוזרים ומגלים הארה זו, והוה בחינת יום, ושפיר מתקיים "ביום ההוא".

"אלא הקב"ה בכבודו בעצמו". ונראה דיש ב' פנים בגאולה, בחינת פב"פ או אב"א. וז"ש "אני הוא ולא אחר". כלומר, ולא בחינת אחר אל פנים. וז"ש "כבודו ובעצמו". שכבודו של אדם הוא בפניו, וכן כביכול אצלו יתברך.

"זירעו אותנו המצרים", שעשו אותנו רעים. והענין שרצו לעשותינו רעים, דע"ז לא יוכל שליח לבא לגאול אותנו, דהכל יהיה טומאה, ויהיה צורך בנס גדול שרק הקב"ה בעצמו יוכל לגאלנו ולזה צריך זכות גדולה. ועוד, דכיון שיהיו רעים, ממילא לא יוכלו לנגוף את מצרים, דהמשחית ישחית גם את בני". אולם נעשה נס שלא נתן למשחית לנגוף בתי ישראל. נודע מכתבי האריז"ל, שפסח הוא גילוי בדילוג. ודבר זה שורשו בתורה במה שמצינו "אין מוקדם ומאוחר בתורה".

ריש פסחים, "אור לי"ד בודקים את החמץ". ובגמ' מ"ס לכו"ע אור לילה הוא. והענין שנקרא כן, דנודע שעיקר האור הוא מהיפוך הרע לטוב. ולכך בגאולת מצרים שהיא ראש לגאולות, נרמז שהחשך יהפך לאור. ובזה יש ליישב לשון המשנה "בודקים

הכח זה שמר הקב"ה לבנ"י, ובזה זכו שיוציאם ממצרים והכניסם לא". "והיא שעמדה לאבותינו". שכח האבות מציל לבנים.

"ונצעק אל וכו', קולנו, עניינו, עמלנו, לחצנו, ר"ת קעע"ל, גימ' ר"ע. רמז שעשו אותנו לרעים, ולכך גאלנו.

אמרו בג"מ שבת שגאולת מצרים היתה בע"ש. והענין, שע"ש הוא בחינת הכנה לשבת, וכן כל ענין גאולת מצרים הוא הכנה למתן תורה, והבן.

"ימי חייך הימים, כל ימי חייך להביא לימות המשיח". הענין שנדרש ממלת כל. נודע שאברהם מדת חסד, בחינת יום. ויצחק דין, בחינת לילה. ויעקב כולל שניהם. ולכך אמרו דס"ד להזכיר רק ביום, דהוא זמן חסד ואז מזכירים חסדי המקום, ולא בלילה שהוא זמן דין. אולם בבחינתו של יעקב דממתק ע"י החסדים את הגבורות, יש שייכות גם ללילה שהוא דין לחסדים. ומצינו ביעקב שאמר לשון כל, "יש לי כל" (וכמ"ש בכל מכל כל), ולכך מרבים זאת ממלת כל.

"יכול מבעוד יום, ת"ל ביום ההוא". וצ"ב מדוע ס"ד שיאמר מבעוד יום. ונראה שכיון שנאמר "ביום ההוא" האיך יאמר בליל פסח. וע"כ אמר "לא אמרתי אלא בשעה שמצה ומרור מונחים לפניך". כלומר, דעל ליל

טומאה ויצאו ע"ש העתיד, קבלת תורה.

"עד שבאו תלמידיהם". הענין, שהאירו מהארת החג, ובליל פסח האיר כיום, ולכך לא הרגישו שנתחדש יום, דגם בלילה היה בחינת יום.

"הרי אני כבן ע' שנה". הענין. בחינת ע', בחינת מלכות, שבה שריה חשוכא. ולכך היה מקום שאז יזכה שיאמר גם בלילה.

"עד שדרשה בן זומא". הענין, שאמרו בסוטה מ"ט, "משמת בן זומא בטלו הדרשנים". שהיה בחינת דרש בתורה, שהוא כנגד בינה, כנודע שבה היתה גאולת מצרים.

הענין שפסח שורש כל הגאולות, דבכל השנה אמרו שצריך לא לשים כל כליו בסעודתו, אולם בליל הסדר אמרו שמצוה לעשות כן זכר לחירות. נמצא שרק זמן אחד בשנה נשאר שורש לבחינת גאולה, ומכחו יגאלו.

חג החירות. ענין חירות, שאמרו "אין לך בן חורין אלא מי שעוסק בתורה". והענין דוקא מי שהתורה לו כעסק, שזה חפצו ורצונו, אינו מרגיש עבד שעושה רצון קונו, אלא זה גם רצונו.

הגר"א כתב, ד' בנים כנגד ד' אותיות שבשם הוי"ה. רשע כנגד בינה, "הקהה את שיניו", ל"ב שיניים שבבינה, "שבה הלב מבין". שאינו יודע לשאול את פתח לו, בחינת נוקבה שפותחים פתח.

את החמץ". וצ"ב, דהול"ל בודקים הבית מחמץ. רק הענין, שהחמץ רומז ליצה"ר, כנודע. ורמז, שבפסח בודקים את היצה"ר בפנמיותו שגם הוא לעת"ל יהפך לטוב.

"שירה חדשה שבחו גאולים". הענין שאומרים במעריב, "מעביר בניו בין גזרי י"ס", ע"פ דברי המדרש שנקרע הים לי"ב חלקים, חלק לכל שבט. ובאמת, שזו פעם ראשונה שנחלקו השבטים זה מזה, דבמצרים לא היה ניכר אלא לוי שלא נשתעבד. ואותיות אחרי גזר, חדש, דהחידוש שנעשו י"ב חלקים, ואפה"כ נתחברו כולם. וז"ש "שירה חדשה וכו', יחד כולם", שאע"פ שהיו נפרדים, נעשו כאחד, ואז אמרו "ה' ימלוך לעולם ועד". שאז יהיה ה' אחד ושמו אחד, ובשעה שנעשו אחד יכלו לשבח על יחודו יתברך.

"ולקחתם אגודת אזוב וטבלתם בדם אשר בסף, והגעתם את המשקוף". נראה, שאמרו שלא היו ראויים ישראל לגאולה, ונתן להם דם פסח ומילה. וז"ש "ולקחתם אגודת אזוב". ופרש"י בפר' מצורע, שמרמז על השפלות. דבנ"י היו שפלים שלא היה בידם מעש"ט, והגעתם אל המשקוף, דעי"ז תגיעו עצמכם ותתרוממו למשקוף.

"אהיה אשר אהיה שלחני אליכם". הענין, שנודע שבחינת שם אהיה שלעתיד יהיה טוב. וזו כל גאולת מצרים, שבהוה היו במ"ט שערי

כנודע שפסח אתערותא דלעילא, ואח"כ חזר והוה אתערותא דלתתא בהר סיני, ואז נתגלתה בחינת קו, כמ"ש בקל"ח פ"ח. וכן במצרים נגאלו ע"י הקב"ה בעצמו בחינת קו, ולא ע"י שליחים בחינת רשימו, והבן.

"ואפילו כולנו חכמים". הענין שצריך להרגיש הגלות והגאולה, כמ"ש הר"מ, "שחייב לראות את עצמו", כנודע. והענין שנאמר דוקא בפסח, מפני שרגש הוא דבר שבפנימיותו עושה כן. וההבדל בין עכו"ם לישראל, שעכו"ם חיצוניות, וישראל פנימיות. ולכך בפסח שנבחרו לעם יש דין בפנימיות.

"שהיו מסובים בבני ברק". בני ברק ע"ה גימ' שס"ה. כמנין הלאוין, מקביל ללילה, כנודע. ולכך אמרו "כל אותו הלילה". והוא ענין שר' עקיבא היה גר בבני ברק, שהוה בבחינת דין, כנודע. עקיבא ע"ה גימ' קפ"ד, שורש של הקפדה, בחינת דין.

"כל ימי חייך הלילות". כל גימ' שם ב"ן עה"א, בחינת מלכות, לילה, והבן. "חשב את הקץ". בחינת סוף. מקום עם האותיות, גימ' קץ. שהוא מקומו של עולם, אולם זה נעלם. ובקץ יתגלה שהוא המקום.

"חכם מה הוא אומר". ענין שאלת מה תכלית המצות, הרי עושה רגע אחת ואח"כ נעלם העשיה. וע"ז משיבים לו, "אין מפטירין" וכו',

במצרים נתחדש ענין כלל ישראל. כלל גימ' פ' רמז לבחינת בינה שע"י היתה גאולה ולכך יש דין חבורה, ולכך בתשובה הרשע נאמר "כאן שהוציא עצמו מן הכלל".

"הא לחמא עניא". עני, גימ' ק"ל. רמז לחטא אדה"ר ק"ל שנה בז"ל, כנודע. וזה נתקן במצרים, ואין עני אלא בדעת.

מצה יש בה קמח ומים, גימ' רלח, רחל, בחינת מלכות, "לית לה מגרמה כלום", עניה, והבן.

ענין שדוקא בפסח צריך להזמין עניים, דעשיר ועני בחינת נותן ומקבל. וענין זה נתחדש בבני ביצ"מ שנעשו מקבלים לקב"ה, בחינת יחוד קב"ה ושכינתיה.

גלות מצרים בגלל קריו של אדה"ר, כנודע. וזו בחינת דעת, ואמרו בגמ', "אם אין דעת הבדלה מנין", א"כ בחינת דעת, הבדלה. ולכך יצאו ע"י מכת בכורות, שהבדיל בין בני למצרים. ובבכור נאמר דין "כיר", הבדלה. ולכך המכה היתה דוקא בחצות, ללמד שיש הבדלה. והוא ענין שלא נגאלו מכיון שיש דילטורין ביניהם, שעושים הבדלה ופירוד, וכח זה היה שרוי בטומאה.

חמץ מצה יחד, גימ' רעב ע"ה, ערב, לשון ערוב, שמערב ב' בחינות, והוא סוד האחדות.

"אני ה' אני הוא ולא אחר". הענין, שמשחית כיון שניתנה לו רשות אינו מבחין בין טוב לרע, כיון שדין שולט, וא"א לחסד שיהיה עם דין. אבל הקב"ה, בחינת שם הוי"ה, רחמים, שהוא ערוב חסד ודין, אפשר לב' הנהגות יחד, והבן.

"אצבע אלהים היא". הענין, במצרים לקו באצבע, ובים ביד. והביאור שחלוק הנהגת מצרים שנפרדו מן המצרים, וכל הזמן נבדלו מהם, והוא הנהגת אצבע, לשון בוצע, חלוק. משא"כ על הים נתקרבו למצרים, וגם בים נכנסו אחד ליד השני, ולכך בחינת יד שמחוברים ביחד.

מצוה להדמות לקב"ה. ובאדם יש בחירה בין רע לטוב ובקב"ה יש בחירה שבחר בישראל ולא באומות. וז"ש "אתה בחרתנו". ושורש ענין זה נתגלה במצרים, ששם היו ר"י שנה, בגימ' בחר. בחירה, אותיות חבר. ואותיות ברח, וז"ש "כי ברח העם", והבן.

ענין הסיבה, שורש ס"ב, לשון מסובב. אותיות אחרי, ע"ג, לשון עגול. והוא ענין "ויסב אלקים דרך ארץ פלשתים", והבן. ועש"ר (פרשה כ' י"ח) "ויסב" וכו', מכאן אפילו עני לא יאכל עד שיסב".

מצה, שורש מצ, גימ' עני, לחם עוני. יש ב' בחינות. א. בריחה מהרע. ב. חבור לרע, ושליטה עליו. ובבחינת

שצריך שישאר הטעם ג"כ אח"כ.

"ואח"כ יצאו ברכוש גדול". רכש, אותיות קודם, קרי. רמז שבממון הוציאו ניצוצות קדושים שנפלו ע"י קריו של אדה"ר.

ענין שפרעה ציוה להרוג דוקא הזכרים. שהרי נודע, שהודה בשם אלהים, וכפר בשם הוי"ה. ונודע ששם הויה בחינת זכר, לאלהים שהוא כינוי, בחינת נוק'. ולכך את הנקבות השאיר, וזכרים הרג, והבן.

"אנוס עפ"י הדבור". הענין, שפסח פה - סח, כנודע שהדבור היה בגלות. וזכה יעקב שהירידה היתה ע"י דבור דקדושה, וכבר אז היתה התחלת הגאולה.

בחז"ל, "ראוי היה יעקב אבינו לבא למצרים בשלשלאות של ברזל אלא שזכותו גרמה לו". נראה, דנודע ברזל ר"ת בלהה רחל זילפה לאה. והיה ראוי לרדת ע"י המחלוקת בין האחים, ולבסוף זכה לרדת ע"י שכבר נעשה שלום ביניהם.

בנ"י יצאו ממצרים בזכות פסח ומילה יחד, גימ' רג"ל. רמז שזכו לרגל ע"י מצות אלו.

זכו ע"י מילה לצאת ממצרים. והענין, שמילה גימ' פה, שבזה היה הגאולה, ונודע שברית המעורר כנגד ברית הלשון.

מזל של מצרים טלה, ולכך מכה ראשונה דם, גימ' טלה.

גימ' צ. ב' פעמים מים כנגד ימין
ושמאל, גימ' ק"כ, שורש של מקיף,
שהקיפו להם. וכן מים סוד הקפה, צ',
מלכות, נוק'.

בודקין את החמץ, ועי"ז אין נסתר,
מוציאים הכל אל הגילוי, בחינת
מלכות. ולכך נותנים י' פתיתים, כנגד
מלכות, ספירה י'. ולכך בודקים דוקא
בנר, סוד "נר מצוה", במלכות.

נהגו בפסח לא לאכול קטניות.
והטעם, קטניות מלשון קטנות, והם
בבחינת מוחין דקטנות. ולכך כיון
שפסח הוא סוד מוחין דגדלות, אין
אוכלים בו מילי דקטנות.

ענין שבפסח יש מצות "והגדת
לבנך". פרעה גזר "כל הבן" וגו',
וכנגד זה יש מצוה על הבנים. ועוד,
ב"ן בחינת מלכות, שם הוי"ה במילוי
ב"ן. וכן יש שכר לכלב במצרים, כלב
גימ' בן. והענין שגם לבחינת כלב
היתה עליה.

צורת הסיפור ע"י שאלה ותשובה.
הענין, גלות מצרים ע"י שאלה של
אברהם, "במה אדע". כל ענין שאלה
בחינת הסתר, אני יודע. וזו בחינת
גלות. ופעם ראשונה שמצינו בתורה
ענין שאלה, שהקב"ה שאל את אדה"ר
לאחר החטא "איכה". וזה לאחר
שנסתר מהקב"ה.

מלת שאל גם מלשון שאל חפץ.
הענין, שואל חפץ יש לו את
התשמישים, אבל אין לו את שורש

יצ"מ, ברחו מהרע לאמא, כמ"ש
רמח"ל במגילת סתרים. ולכך בחינת
מצה זה בגימ' חלק עם האותיות. וכן
חוצים את המצה. וכן מצה לשון מצה
ומריבה, חלוק. שזה סוד הבריחה.

ענין קי"ס שבמצרים היו סגורים
והיה אתדל"ע להוציאם. ואח"כ היה
צריך אתדל"ת, ולכך היה אותו מצב
שהיו סגורים מכל צד, ואז היה נצרך
שמצדם יתעוררו.

ענין שמתו רשעים בג' ימי חושך,
אפשר לא מפני רשעותם, אלא שלא
ירשיעו יותר לנ' שערי טומאה וא"א
לגואלם.

פסח פה - סח, כידוע. חכמה, שורש
חכם, גימ' סח וה"ס "פיה פתחה
בחכמה". פה - סח, חכמה. בסוד
"אבא יסד ברתא".

חמץ אותיות מצח, בחינת עזות
מצח, קושי, שזו בחינת חמץ, קושי.

ספירת העומר עד שבועות, בחינת
"תורה אור". ספירה לשון ספיר,
הארה. והענין, ההכנה למ"ת שהיא
בבחינת תורה אור, ע"י ספירה,
בחינת אור.

"ואכבדה בפרעה", בחינת כבודות,
עיין רש"י. כנגד כבודות לב פרעה.
הענין, כבד וכן כבוד אותם אותיות.
ופרעה מציאותו כבוד, "לי יאורי
ואני" וגו'. ולכך יש בו שתי המדות,
כבודות לב ודרישת כבוד.

"והמים להם חומה מימינם". מים

ממה שלקו בים. הענין. גם בבני מצינו "וחמושים עלו". אחד מחמשה. נמצא שגדר הגאולה אחד מחמשה, וכן העונש למצרים בחינת חומש.

חכם רשע תם אינו יודע לשאול, ר"ת חרתא, עם ארבעתם גימ' תרי"ג, שהם שורש כלל המצות, והבן.

מזמן לידת יצחק התחילה הגלות. והענין. בחינת אברהם חסד, ואז לא היה שליטה לדין. משא"כ כשנולד יצחק, מדת דין, שלט הדין והתחיל שעבוד.

"פרעה לא גזר אלא על הזכרים". הגלות סוד שכחה, העלם, הסתר. וז"ש בגאולה "ואזכור את בריתי", בחינת זכירה. ולכך אמרו "לא ע"י שליח וכו' אלא ע"י הקב"ה". שליח בחינת מקבל, והקב"ה נותן, דוכ', וזו בחינת הגאולה.

מצה יש בה ב' בחינות. א. לחם עוני. ב. זכר לחירות שיצאו בחיפזון. וזה ענין היפוך רע לטוב, שמה שהיה זכר לשעבוד, נעשה זכר לחירות.

"הא לחמא עניא". "אין עני אלא בדעת". והעני בדעת אין בכוחו להעלות הרבה מאכלים לשורשם, ולכך אוכל מעט, משא"כ עשיר.

"כל דכפין יתי ויכול". מצה בחינת גאולת מצרים, מהמקום שלא יכלו להיות שם, שגרשום. "כל דצריך יתי ויפסח". בחינת גאולת הגוף, שניצלו

החפצא, אלא רק הפעולות. וכן שאלה, שרואה פרט ואינו מבין אין מסתדר עם השאר, שנסתר ממנו השורש. ולכך מצינו שיש מצוה של "ושאלה אשה מאת רעותה". שהיה שאלה, ולאחר שיצאו נעשה שלהם, וזו בחינת הגאולה. וכן לשון תשובה, שמשיב הדבר לשורשו, ובזה מסתלקת השאלה, ההעלם. ולכך מי ששאל הבן, והאב משיב, האב שורש לבן. וכן אשתו שואלתו, שהיא שורש של הנוק'. ולכך דוקא "מזגו לו כוס שני וכאן הבן שואל". ד' כוסות כנגד ד' אותיות שם הוי"ה, כנודע. כוס שני כנגד ה' קמא, בחינת בינה, תשובה. ולכך נותנים לקטנים אגוזים ועי"ז נגרם שישאלו. אגוז יש בו ג' קליפות כנודע, וזו בחינת שאלה, כנ"ל. איתא במדרש, שבמכת חושך ראו מה שיש למצרים וכו'. נמצא שהשאלה ע"י חושך, בחינת הסתר, כנ"ל. ואולי זה הענין שנ', "ושאלה אשה משכנתה וכו', ושמתם על בניכם ועל בנותיכם". וצ"ב למה לא על עצמם. והענין כנ"ל, שענין שאלה בחינת בן, כנ"ל.

"הא לחמא עניא". עני, בחינת מלכות דלית לה מגרמה כלום. והיא בחינת עבד. אולם כשנותן צדקה לעני, מלכות, יש לה, ואז יש לה תקומה. וז"ש "השתא עבדי", וע"י הצדקה לשנה הבאה בני חורין.

לכו"ע לקו במצרים רק חמישית

"פסח על בתיהם", וזה ע"י הדם.
 פה, סח - פה, מלכות. סח גימ' חיים,
 בחינת יסוד, חי. ופה - סח, בחינת
 יחוד יסוד ומלכות.

מצה גימ' סעד. מצה לחם עוני
 משביע יותר מלחם כמ"ש המפרשים,
 והוא סועד יותר.

נאמר לאברהם "ודור רביעי ישובו
 הנה". הענין. אברהם ספירת החסד,
 רביעי לאברהם, נצח, גימ' פסח, והבן.
 חודש ניסן בו ממליכים מלכים,
 בחינת מלכות, והוא בחינת ראשית.
 ולכאורה גם חודש אדר שהוא הסוף
 הוא בחינת מלכות, שהמלכות סוף
 היא. רק הענין, יש מלכות של עולם
 העליון, והיא נעשית כתר לעולם
 תחתון, וזו בחינת חדש ניסן, ולכך
 הוא ראש, משא"כ חדש אדר בחינת
 מלכות לבסוף.

פסח נקרא ע"ש הדילוג, דילוג בגימ'
 נ"ג, ג"ן. "גן עדן". עדן, חכמה. גן,
 בינה. וסוד הגאולה בחינת דילוג,
 בחינת בינה שנקראת גן.

פסח, אותיות לפני ענו בגימ' עם
 האותיות ק"ל, שקדם לפסח תקון
 חטא אדה"ר של ק"ל שנה. פסח בא"ת
 ב"ש וח"ס, גימ' דע. כל ענין גאולת
 מצרים "למען תדע", "ידוע תדע",
 סוד תיקון הדעת.

חמץ דוכ', שאור נוק', כ"כ בפע"ח
 שער חג המצות פ"ד. והנה שאר ירד
 מא' לע' ונעשה שער. וזה כנגד עשו.

בגופם. וכנגד זה "השתא הכא",
 בחינת גאולת מקום. "השתא עבדי",
 בחינת גאולת הגוף.

עושים שינויים בלילה זה בכדי
 שהקטנים ישאלו. עומק הענין. כתב
 הרמב"ן, כי מן הניסים הגלויים
 אדם מודה על הנסתר. וזו בחינת
 קטנים, קטנים בדעת, שואלים רק
 כשיש שינוי, בחינת נס מצרים.
 והתכלית שנודה גם על הנסתר. וז"ש
 "והיא שעמדה וכו', שבכל דור ודור",
 הוא נס נסתר ומנס פסח שהוא נגלה
 באנו להודות על כל הניסים. פסח
 כנגד אברהם. הענין. גלות מצרים
 נגרמה בחטאו של אברהם, והובטח
 לו "ואחרי כן יצאו" וכו'. ונקראה על
 שמו. ולכך קוראים "שיר השירים",
 בחינת אהבה, מדתו של אברהם.
 וכן פסח לשון דילוג, כנודע. שהיתה
 בחינת דלוג במדרגה, וגאלם. הענין.
 בחינת דין הכל ע"פ סדר, משא"כ
 בחינת אהבה שפורצת גבולות
 וסדרים.

יש קל"ד פעמים שם אדנות בתורה,
 כ"כ בספרים. הענין. מצה גימ' קלה,
 והיא בחינת מלכות, שם אדנות.

בין מצה לחמץ הפרש גימ' ג'. הענין.
 מצה לחם עוני, שחסר במלכות
 קבלה של ג' קוין, חד"ר. וחמץ בחינת
 עשירות, לאחר הקבלה.

סיון, ניסן, הפרש בינהם גימ' דם.
 הענין. מה שהשיגו בפסח השיגו
 במ"ת, אלא בפסח בחינת דילוג,

גימ' פ"ה. בפ"ז עם הכולל גימ' מלך. ופה בחינת מלכות, תושבע"פ, וזו הבחינה שהיתה בגלות פה - סח.

"ואחרי כן יצאו ברכוש גדול". בחינת אברהם, גדול. ולכך נאמר לו רכוש גדול, ולא נאמר רכוש רב.

"ידוע תדע כי גר יהיה זרעך". גר, אות שלישית מההתחלה, ואות שלישית מהסוף. והוא היפוך בחינת דעת, קו אמצעי, ג'. דעת בחינת חיבור, גר בחינת ניתוק.

גלות מצרים ת' שנה התחילה מלידת יצחק. הענין, אברהם בחינת חסד, ולפי בחינתו אין שייך גלות. יצחק בחינת דין, ומאז שנוולד התחילה גם מדה זו בישראל, ומשם הושרש כח הגלות.

"העבירנו בתוכו בחרבה". שורש חרב, ע"ה גימ' ירא. וז"ש "הים ראה וינס". בחינת יראה.

"זה אלי ואנוהו". זה, בחינת מצביע בידו, גילוי גמור. והיא בחינת אחדות עם הגילוי. זה, גימ' אחד. וזה כנגד י"ב שבטים והכח הכולל שלהם. ואמרו חז"ל שלעת"ל יאמרו ב"פ זה. "זה ה' קוינו לו" וגו'. זה נגלה" וכו'. הענין. ב"פ זה גימ' שם הוי"ה, שאז יתגלה ה' אחד ושמו אחד.

בגאולה ממצרים היה רכוש ע"י "ושאלה אשה" וכו', בחינת חסד. וזה להוציא ניצוצות החסד שבגלות אצל

ולכך היה איש שעיר. אולם חמץ דוכ', כנגד יעקב. חמץ גימ' חלק, וז"ש "אנכי איש חלק".

ענין שסיפור יצא"מ ע"י שאלה ותשובה. דנאמר "ושאלה אשה" וכו'. וע"י שאלה זו נעשתה תשובה, ששבו ניצוצות קדושים שהיו בממון מצרים לקדושה, והבן.

"ולמען תספר באזני בנך וכן בנך את" וכו'. יש אבא, ישראל סבא, וז"א, "בנך", נקרא יש"ס. וז"א "בן בנך". ובפסח היה גילוי מוחין דגדלות ב', כלומר מוחין דאבא שנכנסו בז"א דרך יש"ס. ולכך הסיפור, לשון ספירה, הארה, גם ליש"ס ולז"א.

"ואפילו כולנו חכמים". הענין. כתב בפע"ח, שיש ג' מוחין שנכנסים חב"ד, וא"כ אם כולנו חכמים נבונים יודעים, ס"ד שלא יספר, דאין צריך לחב"ד דכבר יש לו.

"שבעת ימים תאכל עליו מצות לחם עוני כי בחפזון". הענין. נקרא לחם עוני, אע"פ שמרמז למוחין, מ"מ עוני, כיון שהוא אתערותא דלעילא ואינו עצמי במקבל, ועדיין בעצמותו בחינת עני. וכ"ז מפני שהיה בחפזון, במהירות, ולכך נתגלה להם שלא לפי הסדר, מפני עניותם הגדולה.

בספר דן ידין על הקרנים (ליקוטי שושנים כ"ג:) כתב, שע"י ב' שמות נגאלו, והם כס"ה בפ"ז. והענין. כס"ה

"לית לה מגרמה כלום". וזה בשעה שהמלכות אינה מתוקנת, אולם בשעה שמושלמת, כגון במדרגות ליל פסח, סוד מוחין דגדלות, בחינת מוחין דאבא, אז אינה עניה. ונודע שיש טנת"א, כנגד חכמה, בינה, ז"א ונוק'. ולכך בליל פסח שמקבלת מוחין דאבא, בחינת טעם, יש דין במצה שישאר הטעם. וזו התשובה לחכם "אין מפטירין" וכו', וזה בא מבחינת חכמה, והבן.

"הא לחמא עניא וכו' כל דצריך" וכו'. הענין. יש מצה, ויש מצוה. לאחר שז"א, ו', מתחבר במלכות מצה, נעשה מצוה, ולכך מזמינים אורח, סוד הזיווג, יסוד בבית, מלכות.

"אפילו כולנו חכמים". הטעם, מפני שעתה מתגלים מוחין דגדלות ונתוסף חכמה על חכמתינו.

"בני ברק". ברק, לשון הארה, שאינה של קיימא. בני לשון תולדה וקיום, לקיים את הברק. כי יש חכמה בבחינת ברק של ראיה, ויש קנין בזה, וזו בחינת מוחין דגדלות ב'. בשבת חוה"מ קוראים שיר השירים. הענין. כל דבר שנמצא בימי המעשה, מושרש בשבת הקודמת לו, כנודע. ולכך כיון ששביעי של פסח חל בימים אלו, ובו בחינת שירה על הים, מוכרח שהדבר מושרש בשבת הקודמת לו.

בנוגע לרשע אומרים "אף אתה הקהה את שיניו". הענין. שן גימ' פרע, שעדיין נשאר בגלות של פרעה.

מצרים. וכן הגאולה היתה בזכות אברהם חסד, משא"כ ביזת הים זכו מזוטו של ים שהוא הפקר.

ביציאת מצרים יצאו עם רכוש של אדם, אולם בביזת הים הרכוש היה מה שהיה ע"ג הבהמות. והענין. בהמה גימ' בן, בחינת מלכות, וזו היתה בחינת קריעת י"ס, מלכות.

שביעי של פסח. כל השביעין חביבים. שורש של חביב, חב, לשון חוב. הענין. שביעי בחינת מלכות, שם מושרש הרע בחינת חב, וכשנהפך לטוב נעשה בחינת חביב.

קרבת פסח שה, כנגד ע"ז של מצרים שה. עה"כ גימ' שו, שורש של שוה. הענין. מצרים בחינת מיצר, עיגול, בעיגול הכל שווה.

שאור אותיות ש - אור. שאור בגימ' עם הכולל שחר שהוא תחילת ההארה.

שבת הגדול ע"ש שהחג נקרא ע"ש אברהם, בחינת גדול, והאור מאיר משבת כנודע. ומה שבשבעות וסוכות אינו כן, מפני שפסח הוא סוד אתערותא דלעילא, ולכך כל אחד זוכה, וכן זוכה בשבת קודם לכן. משא"כ בשבעות וסוכות שתלוי בעבודת האדם, ולא כל אחד מרגיש את ההשפעה שהיא עדיין בשורשה.

אפיקומן אמרו שאסור לאכול אחריו כדי שישאר טעם מצה באחרונה. הענין. מצה בחינת "לחם עוני",

בקבלת התורה עצמה היה תיקון לבחינת אש, כדכתיב: "הלא כה דברי כאש" וכו'.

"ברוך המקום ברוך הוא ברוך שנתן תורה לעמו ישראל ברוך הוא". ולכאורה כפל מילות "ברוך הוא", והול"ל "ברוך המקום ברוך שנתן תורה לעמו ישראל ברוך הוא", ולמה לו להזכיר ב' פעמים ברוך הוא?

ביאור הדברים: "הוא" הוא לשון נסתר, ולכך מוגדר הקב"ה "הוא", כי עצמות הא"ס אינו בר השגה. והנה במעמד הר סיני, אמרו חז"ל, שקרע להם הקב"ה את הרקיעים, והראה להם ש"אין עוד מלבדו". והיה מקום לטעות ח"ו, שלאחר שנתן תורה לעמו ישראל, מעמד הר סיני, בזה שנקרעו להם הרקיעים, נדמה שהשיגו את עצמות הא"ס. ולכך שב והדגיש, "ברוך הוא". לומר, שאף אחר מעמד הר סיני, לאחר הגילוי, עדיין נשארה הבחינה "ברוך הוא", לשון נסתר. כי עצמות הא"ס לא השיגו כלל, ואינו בר השגה כלל.

פסח לשון פה - סח, כנודע. כלומר עיקר גלות מצרים הוא, גלות הדיבור, גלות הפה. כדכתיב (שמות א, יג) "ויעבידו מצרים את בני בפרך", ופרשו חז"ל "בפרך", בפה - רך. וכיון ש"דעת גניז בפומיה" (כ"כ בזוה"ק), ולכך מכיון שהדיבור היה בגלות, גם הדעת היתה בגלות. וכאשר נגאל

"הלילה הזה מטבילין שתי פעמים". טבל עם האותיות, גימ' דם, ב' פעמים. בחינת "בדמיך חיי", בחינת שטבלו בדם הפסח ונתנו על שתי המזוזות.

"בקש לעקור את הכל". מדת יסוד. הענין. ע"י שנתן לו את לאה והיתה בשעת ביאה מחשבתו על רחל, הוה בכלל נשגז ח"ו ופוגם ביסוד.

מחלקין קליות ואגוזין לתינוקות כדי שלא ישנו. בחינת שינה, הסתלקות המוחין. והלילה בחינת גדלות המוחין, ולכך אין שינה.

"והיא שעמדה", היא נוק', סוד הפרוד. "שלא אחד". לא רק בחינת פרעה, מצרים, בחינת קוצו של יו"ד, עמד, ששם בחינת אחדות. "אלא שבכל דור ודור", בבחינת התפרטות כל אותיות הוי"ה.

"צא ולמד מה ביקש". ענין צא, שיעקב הלך ללבן ותיקן בבחינת חוץ. וז"ש "פרעה לא גזר אלא על הזכרים", בחינת פנימיות, משא"כ לבן.

כל דבר מורכב מד' יסודות, ארמ"ע. וכן ביציאה מהגלות נצרכה גאולה לכל ד' הבחינות. יציאת מצרים גאולה לבחינת עפר, שיצאו מהמקום. אח"כ בקריעת י"ס היתה גאולה ליסוד המים. אח"כ במ"ת שפרחה נשמתם היתה גאולה לבחינת רוח, כדכתיב "והרוח תשוב אל האלקים". אח"כ

והנה עיקר החירות שאפשר להשיג, היא חירות מן הסוג השני, שהגוף לא יחצוץ מפני טבעה של הנשמה ורצונותיה לרוחניות. אולם המאסר מבחינת זמן ומקום, לזה יש חירות לנשמה רק בשעת מיתתו של אדם, שאז יש לנשמה חירות שאינה כבולה לחוקי גבולות הגוף הגשמיים. והנה היפך החירות, הוא שיעבוד. שיעבוד עניינו מיצרים, שיש מיצר וגבול והחירות היא שלילת הגבול והמיצר. חירות מלשון לחרר חור. כלומר, לחרר את המחיצה והגבול, ליצור בו סדק או פתח, או חירות גמורה שלילת כל המחיצות. (חר בגימ' יצחק, בחינת בינה, בחינת חירות, כנ"ל.)

וז"ש "אין לך בן חורין אלא מי שעוסק בתורה". דקדקו לומר "עוסק", ולא לומד. "עוסק", כלומר שזה עסק נפשו, שבזה נפשו רוצה. הרי, אדם זה יצא ממאסר הגוף, שרצונו חומריות, וגילה בלבו את נשמתו, שרוצה רוחניות, תורה, אלוקות.

הרי לנו שחג הפסח, שהוא ראש המועדים, הוא תחילת גילוי הנשמה לרצות רוחניות. וכל מועד ומועד, הוא גילוי נוסף של הנשמה. וכל גילוי וגילוי, הוא המשך לחירות, המשך ליציאת הנשמה ממאסר הגוף.

והנה הנשמה מורכבת מרגשות, וראיה, והגוף מעלים על ב' הבחנות אלו של הנשמה. ותחילה, על האדם לצאת מהרגשות של הגוף, ולגלות

הדיבור, ונעשה מפרך פה - רך. פסח, פה - סח, נגאלה גם הדעת שגנוזה בפה.

"כל דכפין ייתי ויכול כל דצריך ייתי ויפסח". ונודע הקושיות, ראשית, כיצד אומר "ייתי ויכול" כאשר נמצא בתוך ביתו ואין מי ששומעו? הול"ל כן בביהכנ"ס קודם הסדר וכד'. ועוד, כיצד אומר "כל דצריך ייתי ויפסח", הרי עתה אין לנו קרבן פסח. ביאור הדברים: כל דבר יש בו את האור הפנימי, ואת הכלי. קרבן פסח הוא הכלי, והאור הוא עצם רוחני טהור הנקלט בנפש. ועתה שנחסר לנו קרבן פסח, נחסר לנו הכלי. אולם מי שזך, יכול למשוך גם עתה את האור של הקרבן. וזהו שאומרים "כל דצריך ייתי ויכול", הכונה מזון רוחני, אור עליון ששורה בזה הלילה, ואינו ביחס להזמנה מעשית לאכול. וכן עתה אפשר לזכות לייתי ויפסח, כנ"ל.

חג הפסח נקרא "זמן חרותינו", ענין מהות החירות. האדם מורכב מנשמה, וגוף. הנשמה עליונה וגדולה מן הגוף, וכניסתה לגוף היא מאסר לה. ולכך, עיקר החירות, הוא הפרדת הגוף מן הנשמה, ואז הנשמה יוצאת לחירות.

והנה מאסר הנשמה בגוף, יש לו ב' פנים. ראשית, הנשמה לא מוגבלת בזמן ומקום, והגוף מגבילה ב. טבע הנשמה אינו כטבע הגוף (הנשמה רוצה אלוקות והגוף חומריות וכו' וכו').

בדרך רחוקה. והצד השווה, שבחינתם רחוק, דהוא ענין הטומאה. וכן ענין זה הוא רק ע"י חטא אדה"ר שנתרחק מג"ע ושם נגזרה המיתה. ולכך צריך שיובא ע"י בני" דהם גרמו לכך (וכן ענין ירושה שבאה ע"י מיתה). ועפ"ז יובן השייכות ליוסף. דהנה מתחלה הבכורה היתה שייכת לראובן, אולם ע"י ענין טומאה שבלבל יצועי אביו, נסתלקה ממנו וניתנה ליוסף. אולם לעת"ל תחזור הבכורה לראובן ע"י שיתוקן חטא טומאתו.

את הרגשות הנשמה, הרגשות של רוחניות. ואח"כ עליו לצאת מעולם הראיה של הגוף, הגשמיות, לעולם הראיה של הנשמה, ראיה רוחניות. ואז יזכה לראות את עצמות הרוחניות.

איתא בשמ"ר, שפסח שני בזכות עצמות יוסף. והענין. דענין פסח שני שנתחדשה בו מצוה רק ע"י שבאו לשאול "למה יגרע חלקנו מעשות הפסח". והענין דדוקא הכא, (ואע"פ שמצינו בירושה התם דין והכא מצוה) דכל ענין פסח שני הוא רק ע"י שטמא או

בס"ד

בלבבי שיעורי פסח תשפ"ד

ט"ז חול המועד חולון יום ד' 20:30 כרפס

י"ז חול המועד ירושלים יום ה' 20:30 מכת צפרדע

❖ שיעור של שעה - אין שיעור "עץ חיים"

ו' אייר ירושלים 20:30 יום ג' בלבניפדיה עבודת ה'

ז' אייר חולון 20:30 יום ד' בלבניפדיה מחשבה

יב' אייר ירושלים צורת אדם

❖ שיעור יא' בנושא "פה-דיבור

ירושלים - רח' הרב בלוי 33

חולון - משפ' אליאס רח' קדמן 4

תורת הרמז

מצורע

זאת תהיה תורת המצורע ביום טהרתו והוא אל הכהן, ויצא הכהן אל מחוץ למחנה". (יד, ב) ופרש"י, "חוץ לשלש מחנות שנשתלח שם בימי חלוטיו". וביאר בשפתי חכמים, "כתיב ויצא אל מחוץ למחנה". והא דכתיב, "והוא", לאו אמצורע קאי, אלא על טהרת המצורע. כלומר, "והוא אל הכהן", איך שהמצורע נטהר מצרעתו".

וצריך ביאור, דהרי לכאורה לפ"ז "והוא אל הכהן" מילתא דפשיטא היא, ומה בא הכתוב ללמדנו? ביאור הדברים: כל שפע שהמשפיע משפיע למושפע, יש בו ב' בחינות. א, הכלי שבו מקבל המושפע מן המשפיע. ב, השפע המושפע מן המשפיע למושפע.

והנה מהות עניינו של המצורע פירש בתרגום "סגירא". כלומר יש בו הסגר. ענין הסגירו. כל אדם יונק ומקבל חיותו מן הבורא ית"ש, וטומאת המצורע ענינה, סגירות, שנסגר לעצמו, ואין לו אפשרות לקבל חיות כראוי מן הבורא. אולם סגירותו של המצורע, אינה רק שאינו מקבל שפע מן הבורא, מן המשפיע, אלא אפילו הכלי נחסר לו. כלומר נסגר ממנו לא רק הקבלה, אלא עצם האפשרות לקבל. נמצא שצורת תקנתו וטהרתו של המצורע יש בה ב'

חלקים. א, תיקון האפשרות לקבל שפע (עצם ניתוקו מן המשפיע, זהו גופא חוסר הכלי. והתיקון, התחברות למשפיע. והבן) ב. לאחר שיש לו אפשרות לקבל, עתה צריך תיקון נוסף שיקבל השפע בפועל.

מעתה יבואר היטב מהו ענין "והוא אל הכהן". מעשה זה של הבאת המצורע לפני הכהן, הוא מעשה של חיבור המצורע לכהן, בכדי שיוכל לקבל שפע טהרה מן הכהן. כל זמן שהמצורע סגור לעצמו, ומנותק מן הכהן, הוא אינו כלי כלל שיוכל לקבל טהרה, שהרי מנותק מן המשפיע. ולכך, תחילה עליו להתחבר למשפיע, לכהן, ובזה יוצר אפשרות קבלה. ורק אח"כ, ישפיע עליו הכהן טהרה מטהרתו.

ביאור הדברים. בכדי להיות מקבל, מושפע, נצרך להרגיש שפלות, חסר. וזה גופא הופך את האדם לכלי, הרגשת החסר והצורך לקבל מן המשפיע. אולם הגאה שמרגיש שאינו חסר, מונע ממנו מלהיות כלי קבלה. וזו בחינת מצורע שאמרו חז"ל שבאין על גסות הרוח. לכך אינו כלי קבלה. ומה תקנתו? "ושני תולעת" ופרש"י "מה תקנתו ויתרפא, ישפיל עצמו מגאותו כתולעת ואזוב". כלומר, עצם ההשפלה והכרת החסר, זה גופא הופך אותו לכלי קיבול, וזוהי גופא טהרתו. וכאשר יש כלי קבלה, אז נצרך להשפיע לתוכו.

ליל הסדר והגדה

שאלה:

(א) השל"ה הק' שיש לאכול כל הסדר בכובד ראש ובלא דברים בטלים, ומי שאוכלו כראוי זוכה להרבה דברים עליונים, השגות גבוהות, מחילת עוונות, וכו'. אמנם זה קשה מאד כשאוכלים עם בני משפחה ובפרט משום שצריך להיות אוירה בדיחה של שמחת יו"ט וא"כ איך יכולים לקיים דברי השל"ה במדרגתנו? או שדברי השל"ה הוא רק ליחיד סגולה?

תשובה:

א. דיבורים שנותנים אווירה נעימה של שמחת החג, אינם דברים בטלים אלא דיבורי מצוה. ובמקום גילה שם תהא רעדה.

שאלה:

(ב) האם אמירת הגדה הוי תפילה, או דביקות באורות הזמן, או התעוררות לאיזה נקודות בעבודה ובנפש, או סתם לספר הניסים ובשבח המקום כפשוטו?

תשובה:

ב. כל אחד ואחד עליו לדבוק בהגדה לפי מדרגתו. ההגדה נמצאת בכל המדרגות, ועל כל אחד להתחבר אליה במקומו ומדרגתו.

שאלה:

(ג) ביציאת מצרים יש סברא לומר שהבעל עצמו הוא האינטרנט, ושהטכנולוגיה הזו היא טמון בתוך הבעל צפון גם בשעה שיצאו ממצרים, כיון שבעל צפון הוא השער הנון

דטומאה והוא הוא האינטרנט, א"כ נמצא שהאינטרנט היה מונח בתוך העבודה הזרה הזו גם אז בשעת יציאת מצרים? ואם נכון הדברים, נמצא א"כ שלעולם היה טמון טומאה זו בהעלם בתוך האי עלמא, רק שלא נתגלה בפועל עד אחרית הימים?

שאלות ותשובות

ליל הסדר והגדה

שאלה:

(ו) אם אליהו בא להבית, האם הוא בא אפי' אם יש כלים טמאים בתוך ביתו?

תשובה:

ו. לא.

שאלה:

(ז) השפ"א אמר דלא כהגאולה ראשונה שאז מתו רוב ישראל במכת חושך בגאולה אחרונה כל ישראל נגאלו, וקשה דהא אמר הרב תמיד שאלו שמחוברים לשער הנון דטומאה לא יגאלו ח"ו.

תשובה:

ז. כך אמר לפי ערך דורו. והלואי שכן יהא אכי"ר.

שאלה:

(ח) מהו העבודה בשביעי של פסח, האם לדבק נפשו במדרגת שירה ובמדרגת מסירות נפש (עכ"פ באור מקיף)? חג כשר שמח להרב שליט"א

תשובה:

ח. תחילה מסירות נפש, כנחשון בן עמינדב, ואח"כ שירה, בהצלחה.

תשובה:

ג. כן! בכח ולא בפועל.

שאלה:

(ד) למה כוס של אליהו בא בין כוס שלישי לרביעי, לכאורה היה נכון יותר לבוא אחר כוס רביעי שהוא כנגד הגאולה האחרונה, והאם י"ל משום דג' כוסות ראשונות הם עולם לפני הגאולה ואילו מכוס ד' הוא כנגד הגאולה וע"כ כוס של אליהו בא דייקא אחר כוס השלישי?

תשובה:

ד. כי כוס ראשון ושני כנגד י-ה שבשם הוי"ה שאין בהם פירוד, או"א, "לא מתפרשין לעלמין". משא"כ כוס שלישית ורביעית כנגד ו-ה שבשם הוי"ה, שבהם יש פירוד, ואליהו בא לעשות "שלום", שלום בית, בין ז"א - ו', לנוק' - ה'.

שאלה:

(ה) האם אליהו בא בפועל אל הבית, או שהכוס של אליהו הוא רק לכבודו?

תשובה:

ה. תלוי לפי זכות בעל הבית, והבית.

סוגיות במחשבה

אברהם

ב"מ, פז, ע"א - ויקח חמאה וחלב וכן הבקר, ואילו לחם לא אייתי לקמייהו, אמר אפרים מקשאה תלמידו של ר"מ משמיה דר"מ, אברהם אבינו אוכל חולין בטהרה ה"ה (יש ב' מדרגות, עיין תפארת ישראל, הלכתא גבירתא, טהרות,

ד. יש אוכל חולין בטהרה, ויש על טהרת הקודש. עיין תי"ט חגיגה ב, ז, בביאורים), ושרה אמנו אותו היום פרסה נדה. וכבר נחלקו הראשונים אם יש איסור לאכול החולין הללו בטומאה, או שהוא רק מנהג חסידות. ועיין בהרחבה בביאור על ספר המצוות לרס"ג (לאוין, עו-עז-עח). ובפרטות, אמרו בתוספתא (דמאי, פ"ג, ה"א) המקבל עליו ד' דברים מקבלים אותו להיות חבר, וכו', ושיהא אוכל חולין בטהרה. וכתב במזרחי (בראשית, יח, ה) וז"ל, דקביל עליה לאכול חולין בטהרת הקודש, פירוש, שרוצה להרגיל את עצמו בטהרת קדשים, שאם יאכל שלמים או תודה יהיה בקי בשמירתו. וחולין שנעשו על טהרת הקודש כקדש דמי,

ש"חייב" להבדל מדרבנן מכל הטומטות הפוסלין (זהו לשון רש"י, חולין, ב, ע"ב), וזהו אליבא דאפרים מקשאה (בגמ' דידן), אבל רבנן פליגי עליה בב"ר (מח. יד) ואמרו, אפילו פת הביא, ומה אם דברים שלא אמר הביא, דברים שאמר על אחת כמה וכמה, עכ"ל. ועיין מג"א (סימן תר"ג) בשם השל"ה דאף שאנו טמאי מתים, אנו יכולים לאכול חולין בטהרה. ועיין עוד במג"א (סימן רמ"ב בסופו) שביו"ט אוכלין חולין בטהרה, ולכן חייב לטהר עצמו ברגל.

מחשבה

סוגיות במחשבה

אברהם

בלבביפדיה

מחשבה

גביע

ואמרו (תנא דבי אליהו רבה, טז) והתקדשתם והייתם קדושים (ויקרא, יא, מד), מיכן היה רבן גמליאל אוכל חולין בטהרה. אמרו, לא לכהנים בלבד ניתנה קדושה, אלא לכהנים וללוים ולישראל כולן, שנאמר וידבר ה' וגו' דבר אל "עדת בני ישראל" ואמרת אליהם קדושים תהיו וגו' (ויקרא, יט, א-ב).

וכתב בפני דוד (וירא, מט) וז"ל, ואקחה פת לחם - כתב רבינו בעל הטורים בפרפאותיו, מכאן רמז שבעה"ב בוצע. שמעתי מפי השר המרומם הרב ר' משה קאן וכו', ואם אברהם אע"ה אוכל חולין בטהרה, אמאי לא הביא להם, שכל אדם אינו נזהר בזה, וק"ו הערבים, אלא מוכרח שבעה"ב בוצע, ואם היה מביא לחם, היה צריך לבצוע, והוא אינו יכול, עכ"ל.

אולם בזוה"ק (ח"א, קב, ע"א) מבואר שהיה מקפיד גם על הנכנס לביתו שיהא בטהרה, עיי"ש. ועיין של"ה (וירא, אות י"ב).

ובעומק הטעם שלא נתן להם אברהם לחם שנעשה ע"י שרה שפרסה נדה, דההנה אמרו (עירובין, ק, ע"ב) והאמר ר' יצחק בר אבדימי, עשר קללות נתקללה חוה כאשר אכלה מעץ הדעת, דכתיב אל האשה אמר הרבה ארבה, אלו שני טפי דמים, אחת נדה ואחת דם בתולים. והרי ששורש דם נדה באכילה מעץ הדעת. ומאידך העץ של אברהם, כמ"ש והשענו תחת העץ, וכן כתיב והוא עומד עליהם תחת העץ ויאכלו. והוא עץ החיים, כמ"ש בזוה"ק (וירא, קב, ע"ב). ולכך תחת עץ זה אין להכניס מאכל שיש בו מכח עץ הדעת.

וכתב בתפארת שלמה (רמזי פסח, ד"ה נחזור לענין) וז"ל, הנה ענין המצוה היא נקיה בלי שום תערובות טוב ורע כלל, ואיננה צריכה בירור כלל, לכך נאמר בזוהר הקודש כי המצוה היא מיכלא דאסוותא שהוא הטוב של הנפש, והיא מיכלא דמהימנותא, כי בהיות שאין בה תערובות טו"ר כלל הנה הוא באמת טובה להאוכל, כי נכון ובטוח שלא יזיק לו כלל לנפשו. והנה כי כן כאשר באו המלאכים אצל אברהם אבינו ע"ה, ורצה להנות אותם מנכסיו, ובא לתת לפניהם לאכול, הנה לא היה יכול לתת להם מאכלים שהם מתערבות הנ"ל, כי לא היה להם התיקון זה כי הם כולם קדושים וטהורים, וכו', לכן טרם נתן לפניהם לאכול, נתן לפניהם רק בחינת הטוב ובירר כל התערובות של המאכלים האלו, וכו', וזהו ויקח בן בקר רך וטוב, סיפר לנו הכתוב כי הבן בקר היה בלי שום תערובות הנ"ל, והיה רך וטוב לבד בלי שום תערובות רע כלל. וזהו והוא עומד עליהם תחת העץ ויאכלו, כי אז היו נשענים תחת העץ החיים, תיקון עץ הדעת, ויאכלו, והוא עץ החיים הידוע. לכן אצל לוט שלא היה כוחו גדול כ"כ להעלות כל ברורי המאכלים טרם נתן לפניהם, לכן נאמר ומצות

אפה ויאכלו, לא יכלו לאכול מזבחו רק המצות, להיותם בעצמם מבחינת הטוב לבד, כמו שנתבאר, עכ"ל. ולכך פשוט שאין לאכול מעיסה שנטמאה מכח עץ הדעת, ופשוט. ועיין לקוטי תורה לאריז"ל (וירא). ומגלה עמוקות (שם). ובשפתי כהן כתב, (ויקרא, כג, ב) וז"ל, פסח כנגד אברהם, פסח בגימטריא קמח, ולזה אמר אברהם מהרי שלוש סאים קמח, שהיה בזמן הפסח (כדפירש"י, בראשית, יח, י) ופירסה נדה והרימה ידיה מן העיסה וחשש לחימוץ, ולכך לא הביא הלחם, ובו ביום הלכו אצל לוט ואמר ומצות אפה ויאכלו.

ואיתא בירושלמי (שבת, פ"א, ה"ג) רבי חייא רובא מפקד לרב, אין את יכול מיכול כל שתא חולין בטהרה, אכול, ואם לאו, תהא אכול שבעה יומין מן שתא. וכתב הראב"ה (סי' תקכ"ט, והובא ברא"ש סוף ר"ה) וז"ל, קבלתי שאלו שבעה ימים, הם שבעה ימים שבין ר"ה ליוה"כ, עכ"ל. ובספר אוצר הגנזים (עמוד מד) הביא מתקנות והנהגות של מקובלי צפת, וז"ל, יש חסידים ואנשי מעשה שאוכלים חוליהם בטהרה בעשי"ת, וכן בפסח, עכ"ל. ובספר העיטור (הלכות מצה ומרור) כתב וז"ל, מנהג פרבינציא מימות אבות שלא היו מפרישין חלה אלא בפסח, שמא עשו אותה כתרומה ומעשר, שרבותינו הראשונים היו אוכלין חוליהן בטהרה אחר חורבן והיו מפרישין חלותיהן בטהרה, עכ"ל. ועיין פיה"מ לרמב"ם (נדה, י, ו), ומאירי (שם, עא, ע"ב). ועיין מג"א, הנזכר לעיל.

בלבביפדיה מחשבה - גביע

בליל פסח שאנחנו יוצאים ממצרים יש לנו דין של שתית ארבעה כוסות, ויש דין הרי לשנות את היין הזה בכלי חשוב כבני מלכים, ולכן נהגו רוב ככל כנסת ישראל שכל אחד ואחד במה הוא שותה בליל פסח? בגביע. זה השורש של "כוס ישועות אשא", "ואשא אתכם על כנפי נשרים" שהוציא אותנו ממצרים, אז הכל עלה במדרגת הגביע. מכוח הגביע הזה עלה יוסף מן הבור ונעשה משנה למלך במצרים, ומכוח הגביע הזה יצאנו ממצרים, ובכל שנה ושנה אנחנו שותים בגביע הזה יין באותה הארה של גביעים. בפסח אנחנו שותים ב'פה סח' דתיקון היפך הפה רע, ולכן שותים עם גביע כי גביע בגימטריא פה, מדוקדק מאוד.

ומתוך כך יצאנו ממצרים ונעשה לנו המשכן שיש בה מנורה שהוא מדרגת הגביעים, ויתר על כן מכוח הגביע הזה עלינו לארץ ישראל שגבוהה מכל

הארצות כולם. ומי שהוציא אותנו ממצרים וכל סדר הדברים כמו שנתבאר הוא משה בבחינת 'פה', הוא כל שורש ההגבהה שעולים ונכנסים למדרגתה של ארץ ישראל במדרגתה השלימה.

וכשזוכים א"כ במדרגה השלימה הזו אמרו רבותינו שגביע גימטריא פה, אבל היא גם גימטריא פ"ו עם הכולל, גימטריא שם אלקים וגימטריא כוס, ומעלים את ה'כוס' בגימטריא 'אלקים' בבחינת גביע, מעלים אותה מדין כוס ישועות אשא, מעלים את כל הדינים לשורשם, זה נעשה מכוח הארת מדרגת הגביע. גביע אמנם בגימטריא אלקים ובגימטריא כוס, אבל כוס ישועות 'אשא', אז נעשה רוממות של כל הדינים כולם, כשנעשה רוממות של כל הדינים בחזרה לשורשם אז "כוס ישועות אשא ובשם 'הוי"ה' אקרא" (תהילים קטז יג), כלומר העלינו את מדרגת האלקים למדרגה העליונה, והוא הופך להיות הוי"ה. והשילוב הגמור שהוא מדרגת הוי"ה ואדנות כידוע בגימטריא צ"א, זה בגימטריא 'הגביע' בה' הידיעה, שאז הוא עולה צ' ועם הכולל צ"א, זה שלימות ההארה של מדרגת הגביע.

א"כ הסברנו את מדרגת הגביע משורש כל הכללויות שהוא מגלה את הכל, ובפרטות במדרגתו של יוסף ועלייתו מתתא לעילא עד השלמות של כניסה לארץ ישראל שגבוהה מכל הארצות כולם, ובית המקדש גבוה מכל ארץ ישראל, והכניסה לבית קדשי הקדשים היא מדרגת הגביע העליונה. זה מה שהוסבר שמכוח המנורה שיש בה גביע אז שלהבת עולה מאליה, והיא עולה למדרגת בית קדשי הקדשים, ומכוח כך זה שער השמים מקום שעולים ממנו ללעילא, ואז עולים מגבוה על גבוה וגבוהים על גביהם. זה שלמות מדרגת הגביע מהבור העמוק למטה שירד אליו יוסף עד המדרגה העליונה ביותר, מדרגה השלמה של גבוה מעל גבוה וגבוהים על גביהם הוא ית' שמו רם וגבוה על כולם.

בלבביפדיה קבלה דם

אור א"ס

בקו הנמשך מן הא"ס נמצאים "מימי" האור העליון, והסיגים הבלועין בהם בנעלמות גדולה, הם שורשי הדם, והבן היטב.

צמצום

חלל הפנוי שורש לע"ז. וע"ז של מצרים, טלה, גימט' דם, כמ"ש בספר החשק (ח"א, ס"ב). ולכך כל השתלשלות כניסת בני"י למצרים ויציאתם, ע"י דם. ועיין אוצר עדן הגנוז (ח"ג, ס"ג). ולכך רחץ פרעה בדם תינוקות מישראל.

מיצר, ד' צדדים, ד-ם, ארבע - ארבעים. וזהו מצרים, מ-צרי-ם. וזהו מ' שחטף פנחס, שהינה מלאה דם. וכתוב (שמות, ז, יט) והיה דם בכל ארץ מצרים ובעצים ובאבנים.

חול גבול שם לים, חול, גימט' דם. עיין עמק המלך (שער תיקוני תשובה, פ"א).

מחיצה. וכתוב (ויקרא, ד, ו) והזה מן הדם שבע פעמים לפני ה' את פני פרכת הקדש. וכתוב (שם, ה, ט) והזה מדם החטאת על "קיר" המזבח.

מחלה. ואמרו (ירושלמי, שבת, ב, יב) והסיר ה' ממך כל חולי, זו שריפה - דם.

חלל. וכתוב (דברים, לב, מב) אשכיר חצי (לשון חץ - מחיצה) וחרבי תאכל בשר מדם חלל ושביה וגו'.

הסתרה. ואמרו (מגילה, יד, ע"א) עסקי דם הבא מן הסתרים. וכתב במצודות דוד לרדב"ז (מצוה יד) וז"ל, כל חיה ועוף טעון כיסוי, וכל דם בהמה שזורקין ממנו ע"ג מזבח אין טעון כיסוי, עכ"ל.

קו

בתוך הקו יש את מימי האור העליון, וככל שיורד, מה

קבלה

בלבביפדיה

קבלה
דם

ובפרטות יותר, כתב ציוני (שמיני) וז"ל, דם הטמא בא מן הקמור, מן השמאל, ודם טהור מן הימין, עכ"ל.

שערות

שער - פתח. וכתוב (שמות, יב, ז) ולקחו מן הדם ונתנו על שתי המזוזות מעל המשקוף וגו'.

שעיר. וכתוב (ויקרא, טז, יח) ולקח מדם הפר ומדם השעיר. ועיין יומא (נג, ע"ב, נו, ע"ב, סא, ע"א). וכן טבלו כותנות יוסף בדם שעיר, שדומה לדם אדם (ב"ר, פד).

עשו איש שעיר. ואמרו (ב"ר, סג) ועשו הוא שונא את הדם, זה דם בכורים וקרבתות, עיי"ש. וכתב בספר הקנה, וז"ל, דם מסטרא דעשו, ועל חרבך תחיה. והוא שופך דמים, עכ"ל. כמ"ש (ישעיהו, לד, ו) חרב לה' מלאה דם. ועיין רקאנטי (שמות) מדוע נקרא דמים לשון רבים. ובתיקון, מתבוססת בדמיק, דם פסח ודם מילה.

ודם לידה, הוא מבירורי מלכי אדום שנתבררו בזמן העיבור, עיין מבוא שערים (ש"ה, ח"ב, פ"א, ש"ו, דרוש א).

אזן

כתיב (ויקרא, ח, כג-כד) ויתן משה מן הדם על תנוך אזנם הימנית ועל בהן ידם הימנית ועל בהן רגלם הימנית. וכן (שם, יד, יד) גבי אשם.

וכאשר רוצעים את האזן יוצא דם, כדוגמת הדם על המשקוף ושתי המזוזות בפסח מצרים. כ"כ רבינו בחיי (שמות, כא, ו). ועיין חולין (כו, ע"א) שהיה ס"ד לשחוט מן האזן, כמ"ש (חולין, כו, ע"א) ואימא מאזנו, בעינן דם הנפש וליכא, ואימא דקרע ואזיל עד דם הנפש וכו'.

שיורד נקרא דם בערך לעליון הנקרא מים. עיין עץ חיים (שער יח, פ"ו).

וכמו שבשורש יש קו - חוט, הנמשך לתתא, כן בצורת אדם, יש חוט השדרה הנמשך מן הגולגולת לגוף, ודו"ק. וכתב באמרי שפר (ח"ג) וז"ל, ומחוט השדרה יצאו ארבע מיני דם, שהם ארבע ליחות, נובעות מהחוט הפנימי, עכ"ל, עיי"ש.

עיגולים

כתיב (ויקרא, א, ה) וזרקו את הדם על המזבח "סביב".

אותיות לפני דם, ג-ל.

עיגול, עי-גול, לוג. ורביעית, היינו רביעית הלוג. והוא סוד אחדות יושר ועיגולים, רביעית - יושר, לוג - עיגולים. ורביעית דם, הוא תחילת דמו של קטן כמ"ש חז"ל, והוא דם התמצית, דם הנפש.

ודם יולדת זכר תוך ל"ג, ודם יולדת נקבה תוך ס"ו, הם דם טוהר. גל-גל, ס"ו גימט' גלגל. וגדרו, עיין מצודות דוד לרדב"ז, מצוה ת"נ. וב"עגלה" ערופה, אומרים, דינו לא שפכה את הדם הזה. ועיין אוצר עדן הגנוז (ח"א, ס"א, ד"ה ואמרי זה).

יושר

כתיב (ויקרא, ח, טו) ויקח משה את הדם ויתן על "קרנות" המזבח "סביב". חיבור יושר - קרנות, עם עיגולים - סביב.

ג' קוים. וכתוב (ויקרא, יד, ו) ואת עץ ארו - ואת שני תולעת - ואת האזב, וטבל אותם וכו', בדם הצפור השחווטה.

ואמרו (גדה, סה, ע"ב) דם נדה בא מן המקור (קו אמצע), דם בתולים בא מן הצדדים, עיי"ש, ודו"ק.

(כד, יז) האנק דם.

תפלה. דם במילוי דל"ת מ"ם, עולה בגימט' תפלה.

עינים - שבירה

ז' משקים. יד - שחט - דם, והיינו שע"י יד ששוחטת נגלה דם, ודו"ק. וזהו מכשירי הטומאה, והבן. ואמרו (ב"ב, נח, ע"ב) בראש כל מותא, אנא דם, וכו', בראש כל מרעין אנא דם. ועיין סנהדרין (לו, ע"א). וכתוב (בראשית, ט, ה) שפך דם האדם באדם דמו ישפך - ונגלה בפרטות בסדם, ס-דם. וכתוב (ויקרא, יט, טז) לא תעמוד על דם רעך. ובקלקול אדם, ר"ת אפר דם מרה (סוטה, ה, ע"א). ופרשת גואל הדם (במדבר, לה, יט). ואמרו (ר"ה, כח, ע"א) דם תהא אחריתו. ועיין סנהדרין (עב, ע"ב). ואמרו (שבת, נה, ע"א) ועל מצחם של רשעים, תיו של דם, כדי שישלטו בהן מלאכי חבלה. והמקיז דם ועמד ושמש מטתו, קרוב למיתה, עיין שבת (קכט, ע"ב) בכל הסוגיא. ודם מכשיר לקבל טומאה.

שבר אותיות בשר. ועיין פסחים (עז, ע"א) ביחס שבין בשר לדם. ושם (פג, ע"א). ודם אקרי "פר", מלשון פירורין, טיפות דם. עיין יומא (ג, ע"א). וכל בעלי חיים דמן חלוק מבשרן, חוץ מן השרצים.

מצורע חשוב כמת, ומראה צרעת כמ"ש (ויקרא, יג, מה) אדמדם, ושורש שחין וצרעת בדם דקלקול. עיין ציוני (אחרי מות, ד"ה ואל אשה). ובבכורות (מד, ע"ב) דם רב - שחין רבה.

עינים. וכתוב (דברים, יט, יג) לא תחוס עיניך עליו ובערת הדם הנקי מישראל. וכתוב (שם, כא, ז) ואמרו ידינו לא שפכה את הדם הזה

וכתב במאירי (ב"ק, פו, ע"א) וז"ל, חכמי הטבע העידו לנו כן במכת האזן, שאם נפלה דם באזן מכח מכה, אין לו עוד רפואה, עכ"ל.

חוטם

ישימו קטורת באפך. וכתוב (ויקרא, ד, ז) ונתן הכהן מן הדם על קרנות מזבח קטרת הסמים. ובקטרת יש "מר", והוא אחד מ"ד דם חיה טמאה. ועיין מגן דוד (אות ת, ד"ה והנה התי"ו). וברית כהונת עולם (מאמר הסתר אסתיר, פרק יב).

ואמרו (ברכות, סג, ע"ב) ומיץ אף יוציא דם, כל תלמיד שכועס עליו רבו פעם ראשונה ושותק (דממה, מלשון דם) זוכה להבחין בין דם טמא לדם טהור.

ואמרו (יומא, לא, ע"ב) קטורת של שחר, היתה קריבה בין דם לאברים.

ואמרו (גיטין, סט, ע"א) לדמא דאתי מנחירא, לייתי גברא כהן דשמיה לוי.

פה

אכילה. ואמרו (ברכות, י, ע"א) לא תאכל על הדם, לא תאכלו קודם שתתפללו על דמכם. וכתוב (ויקרא, ג, יז) כל חלב וכל דם לא תאכלו. וכתוב (ויקרא, ז, יד) לכהן הזורק את דם השלמים לו יהיה (החלות). וכתוב (במדבר, כג, כד) ודם חללים ישתה. ואמרו (שבת, מא, ע"א) אכל ולא שתה, אכילתו דם. ואמרו (חולין, קט, ע"ב) אסר לן דמא, ושרא לן כבדא. ועיין כריתות (כ, ע"ב) גדרי איסור אכילת דם.

שתיקה. דם, לשון דממה, שתיקה, כמ"ש (ויקרא, י, ג) וידם אהרן. והבן שכשם שנתקדשו אהרן ובניו ע"י הזאת דם, כן נתקדשו ע"י וידם, ודו"ק. וכתוב ביחזקאל

ביסוד דאבא, היו מתגלים בזכות מילה. וה' דמים שהם ה' לבושים דה' גבורות, נתגלו בזכות דם פסח, שהוא יסוד דנוק', שהיא יסוד דבינה, פה ס"ת, כנודע, עכ"ל.

אמא

שם אהי"ה, בריבוע, א - אה - אהי - אהי"ה, עולה דם, כנודע. עיין עץ חיים (שער טז, פ"ג. ושער לט, דרוש ה). ועיין עוד שם (שער ה, פ"ה) שלאה יונקת ממדרגה זו.

ואמו של הולד מזרעת אודם שממנו דם לולד, כמ"ש (נדה, לא, ע"א). וכמ"ש בציוני (שמיני) וז"ל, מזרעת - ר"ל על דם הרחם שיתאסף בשעת גמר ביאה, ומתאחד בזרע הזכר, כי לדעתם העובר נוצר מדם הנקבה ומלובן הזכר, ולשניהם יקראו זרע, עכ"ל. ועיין עמק המלך (שער יג, פרק יח) הטעם למה באמא יש דם ובאבא אין. ועיי"ש (פרק יט) שאצל אבא הוא דם טוהר בלבד. ועיי"ש (שער טז, פ"ח).

ז"א

אדם, א-דם. והוא שורש מדה כנגד מדה, מד-ה. וכתוב (במדבר, לב, לג) לא יכפר לדם אשר שפך בה כי אם בדם שפכו.

ודם נדות, מפריד בין ז"א לנוק'. ועיין פסחים (ק"ג, ע"ב) לגבי דם טהור.

זו"ן, ז"ת. וכתוב (ויקרא, ד, ו) והזה מן הדם "שבע" פעמים לפני ה' את פני פרכת הקדש. וכן (שם, יד, ו) גבי מצורע.

נוק'

בית. וכתוב (שמות, יב, יג) והיה הדם לכם לאות על הבתים. וכתוב (ויקרא, יד, נא) וטבל אתם בדם וגו' והזה אל הבית שבע פעמים.

ועינינו לא ראו וגו', ואתה תבער הדם הנקי מקרבך כי תעשה הישר בעיני ה'. ואמרו (שבת, עח, ע"א) דם (שיעור הוצאתו בשבת), כדי לכחול בעין אחת, שכן כוחלין לברקית.

עתיק

דילוג. וכתוב (שמות, יב, יג) וראיתי את הדם ופסחתי עלכם. ובקרבן פסח כתוב (שם, כג, יח) לא תשחט על חמץ דם זבחי.

ובסוד רל"א, לפי סדר א"ע - ב"ס - ג"ן - ד"ם, זהו שורש צרוף של דם. ועיין עוד עמק המלך (ש"א, פ"ט).

אריך

י"ג תיקונים, ובהם ב' מזלות, נוצר ונקא, כנודע. וכתב בעץ חיים (שער לט, דרוש ה) וז"ל, הטפה הנ"ל שהוא בחינת נרנ"ת, צריכה להתלבש בלבוש דק כדי לרדת למטה וכו', נעשית לה לכוש דם, דם אדם, ונמשכת עמה מדעת עליון הנקרא מזל כנ"ל, והענין שגם נמשך בחינת לכוש הנ"ל הנקרא מים מהד' יודי"ן עצמן שבמזל ח', ותורידם אל מזל הי"ג הנקרא ונקא, עיי"ש.

אבא

אמרו (שבת, כב, ע"א) אבוהון דכולהו דם.

וכתב בספר הפליאה (ד"ה וראה והבן שג' הבדלים הם) וז"ל, דם בגימט' אב - אם, עכ"ל.

ודם נדה, הוא אב הטומאה. ועיין מגלה עמוקות (ואתחנן, אופן קצד) לגבי דם של מת שהוא אבי אבות.

מכה אביו, ויצא ממנו דם, חייב מיתה. עיין ב"ק (פו, ע"א).

כתב במצת שימורים (שער המזוזה) וז"ל, ה' דמים שהם ה' לבושים דה' חסדים שהם

בכורות, נעשה ע"י נתינת הדם על המזוזות והמשקוף. קודש. קדושת אהרן ובניו נעשה ע"י זריקת דם עליהם. וכן קידוש המזבח (ויקרא, ח, טו). אולם אמרו (שבת, כב, ע"א) גבי סתם דם, וכי דם קדושה יש בו.

שמן. משוח בשמן. וכתוב (ויקרא, ד, ה) ולקח הכהן המשיח מדם הפר. וכתוב (שם, יד, יז) ומיתר השמן אשר על כפו יתן וגו' על דם האשם, חיבור שמן ודם. וכן כתוב (שם, יד, נא) וטבל אותם בדם הצפור השחטה ובמים חיים.

דם חלזון, תכלת, שורשו בחכמה, כמ"ש בשער הכוונות (דרושי הציצית, דרוש ב). וכתב בספר הקנה, וז"ל, ציצית, צד"י - צד"י - יו"ד - ת"ו, נעלם שלהם הוא דם, עיי"ש. ואמרו רז"ל, המבזה ציצית, בניו מתים, שנאמר, גם בכנפיך נמצא דם נפשות אביונים.

בינה

ענבים - יין. וכתוב (בראשית, מט, יא) ובדם ענבים סותה. וכתוב (דברים, לב, יד) ודם ענב תשתה חמר. ועיין עץ חיים (שער לה, פ"ה). ואמרו (שבת, קכט, ע"א) יין, סומקא חלף סומקא. ועיין ב"ב (נח, ע"ב) בריש כל מותא אנא דם, בראש כל חיין אנא חמר. וכתב ברקאנטי (בראשית) וז"ל, ותרא האשה - ראתה דם, כי כשחטה ענבים מאשכול הכופר, אירע בה מדה כנגד מדה, עכ"ל. ועיין יין המשומר (ד"ה ובוה יובן מ"ש רז"ל במסכת סנהדרין).

לב. ומן הלב נמשך דם, עיין עץ חיים (שער מא, פ"א, מ"ק. ושער מ"ט, פ"א). וכתב בספר הפליאה (ד"ה ואחר שביאר לך המנע השגת החכמה) וז"ל, שהדם שבתוך הלב, והדם הוא הנפש, והעטרה נקראת לב, והוי"ה במילואו כתר, יו"ד ה"א ו"ו ה"א, עולה דם,

כלי. וכתוב (שמות, יב, כב) וטבלתם בדם אשר בסף. וכן "קבלת" הדם בקרבנות.

דם. כתוב (ויקרא, טו, יט) ואשה כי תהיה זבה דם וגו'. והוא ביסוד דנוק', עיין עץ חיים (שער מג, פ"ג). ואמרו (שבת, קנב, ע"א) אשה, וכו', ופיה מלא דם. ואמרו (כתובות, י, ע"ב) כשם שהשאור יפה לעיסה, כך דמים יפים לאשה, כל אשה שדמיה מרובים בניה מרובים. וכן יש דם בתולים. עיין חגיגה (טו, ע"א) דברי שמואל. ארץ. וכתוב (במדבר, לה, לג) כי הדם הוא יחניף את הארץ, ולא רץ לא יבשר לדם וגו'. וכתוב (דברים, יב, טז) רק הדם לא תאכלו על הארץ תשפכו כמים. וכתוב (שם, יט, י) ולא ישפך דם נקי בקרב ארץ וגו'.

כתר

כתר - כרת, כריתת ברית. והיינו ששורשו בכתר, ודו"ק. וכתוב (שמות, כד, ח) הנה דם הברית אשר כרת ה' עמכם וגו'.

וכתוב (שמות, ל, י) וכפר אהרן על קרנותיו אחת בשנה מדם חטאת הכיפורים. כיפורים אור הכתר, כנודע. ועיין ברכות (נז, ע"א). ויש הזאה מדם על פני הכפרת ולפני הכפרת (ויקרא, טז, יד).

ובקלקול כתוב (ויקרא, ז, כז) כל נפש אשר תאכל דם ונכרתה הנפש ההיא מעמיה. וכתוב (שם, יז, ד) ואל פתח אהל מועד לא הביאו וגו' דם יחשב לאיש ההוא דם שפך ונכרת האיש ההוא מקרב עמו.

פלא. וכתוב (דברים, יז, ח) כי יפליא וכו' בין דם לדם. דם, בא"ת ב"ש, ק-י, עם הכולל גימט' פלא.

חכמה

בראשית, בכור. והצלת הבכורות במכת

כתיב שם במכת דם (ז, זי) המים אשר ביאר ונהפכו לדם. ואמרו (שבת, נג, ע"ב) אדם שאחזו דם, מעמידין אותו במים בשביל שיצנן.

אצבע. וכתיב (שמות, כט, יב) ולקחת מדם הפר ונתתה על קרנת המזבח באצבעך. וכתיב (ויקרא, ח, כג-כד) ויתן (מדמם) וגו' ועל בהן ידו הימנית.

כהנים. וכתיב (ויקרא, א, ה) והקריבו בני אהרן הכהנים את הדם וזרקו את הדם. וכן נתקדשו אהרן ובניו בדם.

חלב. ואמרו (בכורות, ו, ע"ב) דם נעקר ונעשה חלב. ועיין עץ חיים (שער ח, פ"ד, מ"ת. ושער טז, פ"ה. ושער יח, פ"ו. ושער יט, פ"א, מ"ת. ושער כ, פ"ג, מ"ת).

גבורה

דם, בגבורה, ה"ג שבדעת, ויש דם טמא, ויש דם טהור. עיין עץ חיים (שער כ, פ"ט).

אש. ואמרו (שבת, קכט, ע"א) הקיז דם ונצטנן, עושין לו מדורה אפילו בתקופת תמוז.

יד. וכתיב (ישעיה, א, טו) ידיכם דמים מלאו. ועיין עץ חיים (שער לב, פ"ז, מ"ת).

אדום. ואמרו (סוכה, לג, ע"ב) האי דם שחור, אדום הוא, אלא שלקה. ואמרו (פסחים, כה, ע"ב) מאי חזית דדמא דידך סומק טפי, דילמא דמא דההוא גברא סומק טפי. ודם נמשך מכח מאדים, כמ"ש בסוגיא בשבת. ועיין ספר המפואר (בהעלותך).

תפארת

מזרח, קדם, ק-דם. ואמרו (סוכה, כט, ע"א) פניו דומין לדם, חרב בא לעולם. וזהו דמדומי חמה, והבן.

רפואה. תפארת, רפא - תת. ואמרו (ברכות, ס,

עכ"ל. ועיין מצודות דוד לרדב"ז (מצוה עט-פ, ד"ה ואם תשאל).

דעת

מדמה. וכתב באוצר עדן הגנוז (ח"א, סימן ג) וז"ל, יש להם דמיון, מפני היותם בעלי דם, עכ"ל. דם - מדמה.

דעת, עץ הדעת. וכתיב (שמות, ז, יט) והיה דם בכל ארץ מצרים ובעצים. והוא סוד ה"ג שבדעת, ה' מיני דמים טמאים. וכנגדם ה' מיני דמים טהורים, ה"ח.

נחש. וכתב במאירת עינים (לר"י דמן עכו, בראשית) וז"ל, נחש הקדמוני, הטיל בה (בחוה) זוהמא באשה, והיינו דם נידות, עכ"ל. והוא מה"ג שבדעת. וכתב במצודות דוד לרדב"ז (מצוה ת"ג) וז"ל, האשה בעוד שהיא שופעת דם, כח תניני עור, אשתו של סמאל שולט עליה, ולכן היא אב הטומאה, עכ"ל.

עמלק. ונלחם עם ישראל ברפידים. רפי-דם. ונקרא חלב, שמלקק דם. ועיין דן ידן (מאמר ו).

חסד

כתב בספר הפליאה, וז"ל, כסף, בא"ת ב"ש לח"ו (בגימט') הוא דם. ויו"ד ה"א ו"ו ה"א עולים דם, זהו שארז"ל שהרשעים מהפכין מדת הרחמים לדין, עכ"ל. וכתב עוד שם וז"ל, עולם הרחמים במ"ק, ד"ם, ששבו הרחמים לדין, עכ"ל. ועיין שושן סודות (אות תרי"ט).

דם ר"ת, דם - מים. ועיין יומא (ד, ע"א) נכנסו מים תחת דם. ועיין מצודות דוד לרדב"ז (מצוה קצא).

מים. מכת דם. וכתיב (שמות, ד, ט) והיו המים אשר תקח מן היאור לדם ביבשת. ועוד

תשפכו דם. וכתוב (שם, שם, לא) וישחטו שעיר עזים ויטבלו את הכתנת בדם.

בנולד מהול יש מצות הטפת דם, ובכל מילה יש דם, והוצאת הדם מחליש את התאווה. עיין מצודות דוד לרדב"ז (מצוה פו). וכתוב (שמות, כד, ח) דם הברית אשר כרת כה' עמכם על כל הדברים האלה.

וכתוב (שמות, כט, יב) ואת כל הדם "תשפך" אל יסוד המזבח. וכתוב (ויקרא, ה, ט) והנשאר בדם "ימצה" אל יסוד המזבח. וכתוב (שם, ט, ח) ואת הדם "יצק" אל יסוד המזבח. ועיין פסחים (כב, ע"א).

מלכות

לשיטות שעשרת המכות כנגד י"ס מתתא לעילא (עיין ילקוט ראבוני, וארא, אות נב), א"כ דם כנגד מלכות.

אבן. וכתוב (שמות, ז, יט) והיה דם בכל ארץ מצרים ובעצים ובאבנים. קרן. וכתוב (שמות, כט, יב) ולקחת מדם הפר ונתתה על קרנת המזבח.

עפר. וכתוב (ויקרא, יז, יג) ושפך את דמו וכסהו בעפר.

וכתב במצודות דוד לרדב"ז (מצוה תנד) וז"ל, דם במלכות, כדאיתא חרב לה' מלאה דם, עכ"ל. ובעומק בכל קו שמאל. ועיין פרדס רימונים (שער כג, פ"ד, ערך דם).

ארץ. ונקראת ז' שמות, ואחד מהם תבל. וכתב בחדס לאברהם (מעין ד, נהר מה) וז"ל, דם הנפש משקלו תל"ב איסרין, כמנין תבל, עכ"ל.

נפש

כתב במצודות דוד לרדב"ז (מצוה תנג) וז"ל, והנפש היא באדם משעה שיש בו דם, ולכן

ע"א) הנכנס להקזיז דם, אומר, יה"ר מלפניך ה' אלקי, שיהא עסק זה לי לרפואה.

יעקב - חזקה. וכתב במצודות דוד לרדב"ז (מצוה קנט) כשרואה דם ג' ימים, הוי דוגמא של מדרגה זו שנתחזק בה הדין, ולפיכך אינה עולה מטומאתה עד שתספור ז' נקיים.

נצח

רגל ימין. וכתוב (ויקרא, ז, לג) המקריב את דם השלמים ואת החלב מבני אהרן לו תהיה שוק הימין למנה.

וכתוב (ויקרא, ח, כג-כד) ויתן (מדמי) וגו', ועל בהן רגלו הימנית.

נו"ה, רגלים, הליכה, הולכת דם. עיין פסחים (סה, ע"ב).

נו"ה. וכתב בעמק המלך (שער יד, פרק סד) וז"ל, נצח הוד של אמא הם בסוד לוחות, וזה מעיד עליו, כי לוח עולה דם ריבוע אהי"ה, עכ"ל.

הוד

נו"ה, ממונו של אדם המעמידו על רגליו. וכתוב (דברים, כז, כא) ארור לקח שחד להכות נפש דם נקי. ואמרו (מגילה, יד, ע"ב) דמים, תרתי משמע.

ואמרו (שבת, קכט, ע"א) הקיז דם ואין לו מה יאכל, ימכור מנעלין שברגלים ויספיק מהן צרכי סעודה.

ואיתא בעץ חיים (שער טז, פ"ה) וז"ל, נה"י לעולם למטה הם דם, עיי"ש.

הוד - דוה. וכתב בחדס לאברהם (מעין ג, נהר יד) וז"ל, דוה - מלשון זיבה, דם נדה, עכ"ל.

יסוד

ראובן אמר על יוסף (בראשית, לב, כב) אל

נמשך חיותו מן הלב ע"י עורקים הדופקין הנמשכין מן הלב, שבהם שולח החיות הרוחני כעין "רוח" דק וזך, והוא בחינת דם חומרי ג'כ, אלא שחזר ונזדכך בלב, עיי"ש.

וכתב באמרי שפר (לר' אבולעפיה, ח"ג) וז"ל, דם שטבעו כטבע הרוח, חם ולח, עכ"ל, עיי"ש.

נשמה

כתב בספר הפליאה (ד"ה ועתה שמע מפלת האויבים) וז"ל, דם התל"י, בגימט' דם המת, בגימט' דם המכשף, בגימט' דם המשמין, בגימט' דם טמא נשמה, עיי"ש.

וכתב במצודות דוד לרדב"ז (מצוה קצב) וז"ל, בדם ובחלב מושב הנשמה, עיי"ש.

חיה

מים חיים. וכתביב (ויקרא, יד, ו) בדם הצפור השחוטה על המים החיים.

ואמרו (פסחים, כב, ע"ב) דם הוא דאיתקש לאבר מן החי, מה אבר מן החי אסור אף דם מן החי אסור, ואיזה, זה דם הקזה שהנפש יוצאה בו.

ועוד. עיין חסד לאברהם (מעין ד, נהר נב) סוד עצם קטן שהוא שורש תחיית המתים באדם, עיי"ש.

יחידה

דם ר"ת, דוד - משיח.

אותיות אחרי דם, ה-ן, בסוד הן (עס) לכדד (ישכון).

משכנה בדם, כתיב (ויקרא, יז, יא) כי נפש הבשר בדם הוא, וגו', כי הדם הוא הנפש יכפר וגו', כי נפש כל בשר דמו הוא. ועיין עץ חיים (ש"ה, פ"ה. ושער מ, דרוש יב).

וכתב שם (שער מב, פ"א, מ"ב) וז"ל, רביעית דם של הנפש, כי יש בה ניצוץ אחרון של הנפש, שהוא הרביעית שבנפש, פירוש בחינת נפש שבנפש. ואמרו (פסחים, טז, ע"ב) דם שהנפש יוצאת בו קרוי דם, שאין הנפש יוצאת בו אינו קרוי דם, עיי"ש כל הסוגיא. ואמרו (שם, סה, ע"ב) דם שהנפש יוצאה בו מכפר, דם שאין הנפש יוצאה אינו מכפר, עיי"ש.

ובפרט נמצא הדם בכבד. ועיין חולין (קט, ע"ב) אסר לן דמא, שרא לן כבדא, ועיי"ש (קיא, ע"ב) דמא דבשרא שכן, דמא דכבדא קפי. ואמרו (בכורות, נה, ע"א) זכרותא דדמא כבדא. וכתב בספר הפליאה (ד"ה ועתה שמע מפלת האויבים) וז"ל, והיה דם, שהוא בגימט' דם כבד. ועיי"ש (ד"ה וראה והבן והוי"ה במילואו דם).

רוח

כתיב (שמות, כד, ו) ויקח משה חצי הדם וישם באגנות, וחצי הדם זרק על המזבת. זריקה ברוח בכל הקרבנות, יש דין זריקה, ומתיר את אכילת הקרבן.

וכתיב (שמות, כא, כא) ולקחת מן הדם וגו' והזית על אהרן ועל בגדיו ועל בניו ועל בגדי בניו וקדש הוא. וכתביב (ויקרא, יד, ו) ואת הצפור החיה בדם הצפור השחוטה, וגו', ושחט את הצפר החיה על פני השדה. וכתב בעץ חיים (שער כ, פ"ה, מ"ק) וז"ל,

בלבבי

משכן אבנה

מצב העולם - מפורר וזורה לרוח

אמרו חז"ל, שית אלפי שנין הוה עלמא, וחד חרוב. וכבר נתבאר, שבסוף שית אלפי שנין כבר מתחיל בגילוי תהליך של חד חרוב, בשלבים.

אופן ההחרבה, אחד מן האופנים הוא, פירור, לפורר את הדברים, בבחינת מפורר וזורה לרוח.

וכבר נתבאר שמשנת תש"ס, נשאר ר"מ שנה לעולם, עד סוף שית אלפי שנין, והוא כמספר עמלק, שעולה בגימט' ר"מ, ועולה בגימט' ספק. מהות עמלק, היינו שמשפק "כל דבר" דייקא. והיינו שעל ידי שכל דבר יש בו ספק, הוא מתפורר לחלקים, והבן מאוד מאוד מאוד! וזהו עומק כח החורבן, שכל דבר נגלה בו כח הספק, ועל ידי זה כל דבר ודבר מתפורר. תהליך זה נתחזק ביותר משנת תש"פ, שכבר לא נותר לעולם רכ"א שנה, כמנין "ארך" אפים. ואז התחיל הקורונה, שהפרידה ופוררה את העולם. ומאז חלק מן הדברים לא חזרו לקדמותם.

מאז ואילך ישנו תהליך פירור. בשנה וחצי האחרונות לערך, קמו אנשים בארץ ישראל, והחליטו להחריב ולפורר את כל המדינה. קודם לכן הם עשו זאת באתכסיא, אולם מאז ואילך הם עושים את זה באתגליא. תכליתם ברור, כיוון שנתייאשו לשלוט בדרכי ניהול מדינה כנהוג, החליטו להחריב ולפורר את המדינה, בכח, ובמלחמת אחים, והם לא ינוחו ולא ישקטו עד שתעלה בידם מזימתם.

תופעה זו החלישה ומפוררת את המדינה מבפנים בפרט, וכלפי חוץ בכלל, ובפרט כלפי אויביה שראו בזה זמן חולשה שצריך לנצלו. ולכך קמו בראשית שנה זו ופתחו בתהליך של החרבה.

בנוסף לכך, כבר עשרות שנים שהשלטון באירן זומם ומתכונן איך להחריב את המדינה, ופועל בצורות שונות ומתוחכמות ע"י שלוחים, ופעל להקיף את ארץ ישראל באויבים מכל צדדיה.

עתה יצא כח זה מהכח לפועל, מהעלם לגילוי, במתקפה שלא הייתה כמוה. מלחמה זו פורצת דייקא אחר פורים, מלשון פירורים. ומעתה תהליך ההתפוררות יוצא לפועל בגילוי.

יש להבין שתהליך פירור זה מתגלה בכל דבר ודבר. והוא נגלה במלחמה בין רוסיה לאוקריינה למעלה משנתיים, שבו התחיל מלחמת עולם שלישיית בגילוי. ועתה זהו המשך התהליך של מלחמת העולם השלישית.

והוא מתגלה בארץ ישראל בפירור כל דבר ודבר במדינה - שלטון, בטחון, כלכלה, ועוד ועוד. מי שמתבונן רואה, איך כל דבר במדינה נמצא בתהליך של פירור.

והוא נגלה בתוך עולם התורה, שכל החומות שהיו לה כמעט נפרצו לגמרי, ולא נותר אלא מעט חומות, כגון במקומות עבודה, בשרים וזמרים, בחיבור למדיה הפרוצה למחצה לשליש ולרביע, בלבוש, בצורות שונות ומשונות של בילויים. ועל ידי זה כיוון שאין חומות בצורים, הכל חודר פנימה, וכל דבר ודבר חל בו התפוררות. ובעיקר תהליך זה נגלה ע"י הרדיו "החרדים", שפונים לכלל החרדים, וכן פונים בתוכניות מיוחדים לבני התורה, אברכים ובחורים, בערבי שירה, בחידונים, ועוד, ומאידיך מבקשים לשלוח להם מסרונים, ולצפות בתוכניות "טלוויזיה חרדית גמורה", ועל ידי זה נפלו רבים רבים רבים.

יש להבין מאוד שתהליך ההתפוררות כבר יצא לפועל בגילוי, ומעתה אין יציבות בעולם לשום דבר, והכל בחזקת סכנה, גשמית ורוחנית. ולכך כל העולם כולו בסכנה גמורה בכלל, ועולם התורה בפרט. ובפרט בגזירה האחרונה לגייס כל בני התורה, שתכליתם להחריב לגמרי את עולם התורה, ה"יל"ת.

לפיכך, עבודת כל יחיד ויחיד, לאחוז חזק! חזק! חזק! בקב"ה ובתורתו, כי זהו הדבר היציב היחיד שיש, ותו לא!!! הוא ית"ש הוה תמיד, וזאת התורה לא תהא מוחלפת.

כל בר דעת יבין שתולדות מה שנאמר הם רבות מאוד, גשמית - ביטחונית, כללית ומעשית. ורוחנית - אין יציבות, הכל במלחמה וסכנה, ולכך מוכרח אחיזה מוחלטת בקב"ה ובתורתו. קשה לפרוט את כל הסכנות שישנם, אולם הבר דעת יבין עומקם של דברים ומתוכם יבין היטב כל פרטי הסכנות, ובפרט שלאט לאט הם יתגלו בחוש יותר ויותר.

עורו נא והתעוררו לקבוע עצמכם בנצח נצחים, בעולם שכולו טוב, שאין בו אלא השי"ת ותורתו.

ישראל בטח בה'

רח' הרב בלוי 33
לפרטים
052.765.1571
שיעור עץ חיים 21:05

שיעור שבועי ירושלים
אנציקלופדיה
עבודת ה'
יום ג' 20:30 בדיוק

משפ' אליאס
רח' קדמן 4
לפרטים
050.418.0306

שיעור שבועי חולון
אנציקלופדיה
מחשבה
יום ד' 20:30

לפי סדר הפרשיות,
יש לשלוח בקשה
לכתובת:
bilvavi231@gmail.com

לקבלת העלון השבועי
בדוא"ל
פרשה-ש"ת-
מחשבה-קבלה

ב"קול הלשון"
ישראל 073.295.1245
USA 718.521.5231

שיעורי מורינו
הרב שליט"א
מופיעים

books2270@gmail.com
ספרי מאה שערים
רח. מאה שערים 15, ירושלים
02.502.2567

רכישת ספרי הרב: ספרי
אברמוביץ
משלוח ברחבי העולם
03.578.2270

U.S.A.
SHIRAH DISTRIBUTORS
Tel. 718-871-8652

4116 16th Avenue
Brooklyn, NY 11204
sales@shirahdist.com

קול הלשון

073.295.1245 ♦ 718-521-5231 2»4»12

1

בלבבי משכן אבנה
חלק א-ט

2

סדרת "דע את"

3

התבודדות

4

תפילה

5

ספרי קודש

6

דרשות

7

ארבעת היסודות -
תיקון המידות

8

פרשת השבוע

9

מועדי השנה

<10 תורה, גמרא ושולחן ערוך

<11 אנציקלופדיית בלבבי משכן אבנה

<12 אוצר אותיות

<13 ליקוט צורת אדם ועבודתו

הפצה אברומוביץ משלוח ברחבי העולם

03.578.2270

הפצת ספרי קודש
רח. דוד 2, ירושלים
02.623.0294

ספרי אברומוביץ
רח. קוטלר 5, בני ברק
03.579.3829

ספרי מאה שערים
רח. מאה שערים 15, ירושלים
02.502.2567

USA SHIRA DISTRIBUTORS
718.871.8652